

آیین‌نامه مسابقات ملی مناظرات دانشجویان ایران

مرکز ملی گفت‌وگو،
مناظره و آزاداندیشی

سازمان دانشجویان

فهرست

۳.....	بخش اول: کلیات
۵.....	بخش دوم: ضوابط اجرایی
۸.....	بخش سوم: ضوابط علمی
۱۳.....	ضمائم، فرم‌ها و جدول‌ها

بخش اول: کلیات

ماده ۱: مقدمه

به منظور ارتقاء فرهنگ گفت‌وگو و بسط و گسترش مباحثه مستدل، اخلاقی و منطقی و تعالی نشاط علمی در محیط‌های دانشگاهی، مسابقات ملی مناظره دانشجویان ایران هر سال توسط مرکز ملی گفتگو، مناظره و آزاداندیشی سازمان دانشجویان جهاد دانشگاهی و واحدهای متقاضی در سراسر کشور (جهاد دانشگاهی و غیر آن) برگزار می‌شود. دبیرخانه دائم این مسابقات در مرکز ملی گفتگو، مناظره و آزاداندیشی مستقر است.

ماده ۲: اهداف

اهداف برگزاری مسابقات عبارت است از:

- توسعه فرهنگ گفت‌وگو
- آموزش و ارتقای تفکر خلاق و نقاد در میان دانشجویان
- تقویت انگیزه‌های ارتقای دانش و آگاهی در میان دانشجویان
- تمرین و تقویت فعالیت‌های گروهی منسجم و هدفمند
-

ماده ۳: خط مشی مسابقات

- التزام به اخلاق علمی در نقد آراء طرف مقابل و نقل قول از اشخاص و آثار؛
- پرهیز از ورود به نزاع‌های غیرعلمی و مجادلات روزمره و مرسوم؛
- اهتمام به روزآمدی و کارایی مباحث، نقل قول‌ها و منابع؛
- واقعی بودن مواضع گروه‌ها و اعضای آنها در مقابل گزاره‌های اعلام‌شده.

ماده ۴: تعریف مناظره

مناظره عبارت است از: مباحثه و مجادله کردن برای آشکار کردن حق و صواب. گفتگو و نکته بینی رو در رو با استفاده از روش رسمی استدلال تعاملی و به‌کارگیری شواهد و مدارک. مناظره باید از ساختار منسجم برخوردار باشد و مناظره‌کنندگان بر موضوع اشراف داشته باشند. نقل قول‌ها باید با رعایت امانت و اخلاق صورت پذیرد. در مناظره باید از تقابل‌های فردی اجتناب کرد و تنها به بیان شواهد و مدارک مستدل پرداخت. مناظره باید واضح، منظم، آرام، منطقی و با رعایت زمان مقرر صورت پذیرد.

ماده ۵: ساختار تشکیلاتی

ارکان برگزاری مسابقات به شرح زیر است:

۵-۱: شورای سیاست‌گذاری: شورایی است متشکل از صاحب‌نظران، نمایندگان سازمان‌های حامی مسابقات، استادان دانشگاه و شخصیت‌های علمی و فرهنگی که بالاترین مرجع سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی مسابقات محسوب می‌شود. جلسات شورای سیاست‌گذاری به پیشنهاد دبیر مسابقات تشکیل می‌شود. رئیس شورای سیاست‌گذاری، رئیس جهاددانشگاهی و نایب‌رئیس آن، معاون فرهنگی جهاددانشگاهی است. احکام اعضای شورای سیاست‌گذاری از سوی رئیس جهاددانشگاهی صادر می‌شود. این شورا وظایف زیر را برعهده دارد:

- بررسی و تصویب سیاست‌ها و راهبردهای کلی مسابقات
- بررسی و تصویب دستورالعمل‌ها و آیین‌نامه‌ها
- بررسی و تصویب ساختار مسابقات
- بررسی و تعیین مسئولان کمیته‌ها
- بررسی و تصویب برنامه اجرایی مسابقات در هر دوره
- بررسی و تصویب بودجه مسابقات
- کمک به بهره‌گیری از امکانات سازمان‌ها و مراکز مختلف در برگزاری شایسته مسابقات
- بررسی و تصویب پیشنهادها برای ارتقای سطح کمی و کیفی مسابقات
- نظارت مستمر بر حسن اجرای مسابقات

۵-۲: دبیرخانه ملی: دبیرخانه یکی از مهم‌ترین ارکان تشکیلات اجرایی و کانون راهبری و هماهنگی مسابقات است که وظیفه انجام کلیه فعالیت‌های اجرایی مسابقات، هماهنگی با واحدها، هماهنگی اجرایی برگزاری جلسات شوراهای مختلف، تدوین صورتجلسات، نظارت مداوم بر روند اقدامات اجرایی، انجام کلیه مکاتبات و سایر وظایف اجرایی مرتبط با مسابقات را برعهده دارد.

۵-۳: دبیر مسابقات، رئیس سازمان دانشجویان جهاددانشگاهی است که وظیفه تشکیل و مدیریت دبیرخانه را برعهده دارد و حکم او از سوی رئیس جهاددانشگاهی صادر می‌شود.

۵-۴: دبیر علمی: دبیر علمی مسئولیت هماهنگی کلیه امور مرتبط با شورای علمی را برعهده دارد و حکم او از سوی رئیس جهاددانشگاهی صادر می‌شود.

۵-۵: شورای علمی: شورایی است متشکل از صاحب‌نظران، استادان دانشگاه و شخصیت‌های علمی و فرهنگی که وظیفه تعیین و تصویب گزاره‌های مسابقات (در سطوح ملی و منطقه‌ای)، حدود و صغور آنها، ضوابط داوری و امتیازدهی، و فهرست داوران مسابقات را برعهده دارد. اعضای این شورا شامل دبیر مسابقات، دبیر علمی مسابقات و چندین نفر از اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها به پیشنهاد دبیر و تأیید رئیس جهاددانشگاهی است که احکام آنها از سوی رئیس جهاددانشگاهی صادر می‌شود. ریاست شورای علمی در حال حاضر بر عهده دکتر علی منتظری است. شورای علمی بر کلیه امور علمی مسابقات در تمام مراحل نظارت خواهد داشت. دبیر علمی مسئولیت دبیری این شورا، تأمین گزارش‌ها و اسناد موردنیاز، و پیگیری مصوبات آن را برعهده دارد.

بخش دوم: ضوابط اجرایی

ماده ۶: ساختار مسابقات

- ۶-۱: ترکیب تیم‌های مناظره‌کننده: گروهی است متشکل از چهار عضو دانشجو به همراه یک سرپرست که باید عضو هیئت علمی دانشگاه باشد. هر تیم دارای دو عضو مناظره‌کننده و دو عضو محقق است.
- ۶-۲: مناظره‌کنندگان: دو نفر از اعضای تیم مناظره‌کننده که در صحنه مناظره به‌عنوان سخنران حاضر می‌شوند.
- ۶-۳: محققان: دو نفر از اعضای تیم مناظره‌کننده که موظفند منابع، اطلاعات و محتوای لازم برای هر مناظره را در اختیار گروه قرار دهند.
- ۶-۴: سرپرست گروه: سرپرست گروه عضوی است از اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها، موسسات و مراکز آموزش عالی کشور که موظف است اعضای تیم را هدایت و راهبری کند.
- ۶-۵: رییس جلسه: فردی است که وظیفه مدیریت و برگزاری جلسات مناظره را بر اساس قوانین و آئین نامه برگزاری مسابقات برعهده دارد و همچنین اداره مسابقه، معرفی تیم‌ها، نظارت بر رعایت نوبت و زمان سخنران‌ها و نظارت بر رعایت ضوابط و آئین نامه بر عهده رییس جلسه است. شایان ذکر است که بخشی از داوری مناظره در خصوص ملاک‌های مذکور توسط رئیس جلسه صورت می‌گیرد.
- رییس جلسه می‌بایست در ابتدای هر مسابقه خلاصه‌ای در مورد چگونگی اجرای مسابقه، زمان سخنرانی‌ها، معرفی داوران، گروه‌های شرکت‌کننده و گزاره مسابقه به شنوندگان ارائه نماید.
- ۶-۶: داوران: مسئولیت قضاوت و ارزیابی تیم‌های مناظره‌کننده را تنها بر اساس اصول و قواعد مناظره برعهده دارند و شامل سه داور عضو هیئت علمی و سه داور دانشجویی است.

ماده ۷: ضوابط تیم‌ها

- ۷-۱: هر تیم، متشکل از ۴ دانشجو و یک سرپرست عضو هیئت علمی است.
- ۷-۲: اعضای یک تیم می‌توانند از رشته‌ها و مقاطع تحصیلی مختلف باشند و در این زمینه محدودیتی وجود ندارد.
- ۷-۳: ترکیب تیم‌ها در مقایسه با ترکیب اولیه (در مرحله استانی یا دانشگاهی) نباید بیش از ۵۰ درصد تغییر کرده باشد.
- ۷-۴: هر تیم دارای یک سرگروه است (یکی از اعضای تیم ۴ نفره) و کلیه ارتباطات دبیرخانه با تیم‌ها از طریق سرگروه صورت می‌گیرد.
- ۷-۵: شرکت در کلیه جلسات آموزشی و توجیهی مسابقات الزامی است.

ماده ۸: الزامات اجرایی مسابقات

- ۸-۱: سرگروه تیم موظف است ۱۵ دقیقه قبل از شروع هر مسابقه، فرم چکیده و اسامی ۲ نفر مناظره‌کننده تیم را به کمیته اجرایی مسابقات اعلام کند.

- ۸-۲: دو نفر عضو مناظره‌کننده می‌توانند از هر مسابقه به مسابقه دیگر تغییر کنند، اما در طول برگزاری یک مسابقه به هیچ وجه امکان تغییر، تعویض و... برای مناظره‌کنندگانی که اسامی آنها اعلام شده وجود ندارد.
- ۸-۳: دو نفر عضو محقق در زمان مسابقه، در جایگاه تعیین شده و روبه‌روی جایگاه ۲ عضو مناظره‌کننده گروه خود قرار می‌گیرند. محققان فقط می‌توانند در زمان‌های دوم و سوم سخنرانی تیم مقابل و با اجازه رییس جلسه، حداکثر دو برگه یادداشت را بدون گفت‌وگو و مشورت و هرگونه سخن‌گفتنی به هم‌گروهی‌های خود تحویل دهند.
- ۸-۴: در حین مسابقه، استفاده از هرگونه وسیله ارتباطی مانند تلفن، تلفن همراه، تبلت، لپ‌تاپ فقط برای مناظره‌کنندگان و نیز مذاکره و مشورت با حاضران در جلسه برای مناظره‌کنندگان و محققان ممنوع است.
- ۸-۵: مناظره‌کنندگان باید در زمان اعلام‌شده از سوی رییس جلسه به سخنرانی خود پایان دهند. درغیراین‌صورت، از سوی رئیس جلسه امتیاز منفی به آنان تعلق خواهد گرفت. همچنین زمان اضافه در هر بخش نیز ذخیره نخواهد شد و امکان استفاده از آن در بخش‌های بعدی وجود نخواهد داشت.
- ۸-۶: مناظره‌کنندگان باید قضاوت هیأت داوران را به عنوان نتیجه قطعی قلمداد کنند و از اعتراض به داوری بپرهیزند. هرگونه اعتراض به داوری می‌تواند موجب ازبین رفتن بخت تیم برای انتخاب شدن به عنوان تیم اخلاق یا بهترین بازنده می‌شود.
- ۸-۷: یک مناظره‌کننده نمی‌تواند دوبار به‌صورت متوالی صحبت کند و مناظره‌کنندگان یک تیم باید یک‌درمیان به مناظره بپردازند.
- ۸-۸: مسابقه توسط تیم موافق، شروع و توسط تیم مخالف پایان می‌پذیرد. مناظره‌کنندگان نباید بدون اعلام و اجازه رییس جلسه مناظره را شروع کنند.

۸-۹: موارد زیر موجب کسر امتیاز از سوی رئیس جلسه خواهد شد:

- ✓ رعایت نکردن وقت و تداوم مناظره بعد از اعلام پایان وقت؛
- ✓ قرار گرفتن پشت تریبون و شروع مناظره بدون اخذ اجازه از رییس جلسه
- ✓ استفاده از لپ‌تاپ، تبلت و تلفن همراه در طول مناظره (افراد سخنران)
- ✓ صحبت با داوران قبل از شروع مسابقه تا قبل از اعلام نتایج
- ✓ تاخیر در تحویل فرم چکیده به پذیرش (یک ربع قبل از مناظره)
- ✓ عدم تحویل فرم چکیده
- ✓ عدم رعایت قوانین برگه یادداشت و ارتباط اعضای محقق و مناظره‌کننده و ارتباط با دیگر افراد حاضر در

سالن

۸-۱۰: در مراحل نیمه‌نهایی و نهایی، هریک از تیم‌ها می‌تواند پس از اتمام جمع‌بندی، یک سوال نکته‌یابی از تیم مقابل بپرسد. در صورتی که تیم مقابل به سوال پرسیده شده جواب نداد می‌تواند یک سوال دیگر و در صورت عدم پاسخ می‌تواند سومین سوال را پرسد. تیم مقابل باید به یکی از این سه پرسش پاسخ دهد.

۸-۱۱: در مراحل نیمه‌نهایی و نهایی، به منظور تقویت مشارکت مخاطبان، یک برگه پرسش از تیم موافق و یک برگه پرسش از تیم مخالف در اختیار مخاطبان قرار خواهد گرفت. مخاطبان می‌توانند یک پرسش مورد نظر خود را در برگه

مخصوص بنویسند. تیم اجرایی در زمان جمع بندی تیم ها، برگه ها را جمع آوری و در اختیار اعضای تیم محقق قرار می دهد. تیم ها می توانند برای سوال نکته یابی، از این پرسش ها استفاده کنند.

۸-۱۲: در انتخاب برنده بازنده ها، علاوه بر امتیاز داوران، رعایت اخلاق مناظره نیز منظور خواهد شد.

۸-۱۳: تیمی که به عنوان بهترین بازنده به مرحله بعدی راه می یابد، می بایست بدون در نظر گرفتن موضع حقیقی خود و برخلاق موضع تیم برنده حاضر در آن مرحله، درخصوص گزاره از پیش تعیین شده مناظره کند.

ماده ۹: زمان بندی اجرای یک مسابقه

قرائت کلام الله مجید

اعلام برنامه توسط رئیس جلسه (کلیاتی در مورد چگونگی برگزاری مناظره، معرفی هیات داوران و اعلام موضوع)

دعوت از تیم ها جهت قرار گرفتن در جایگاه و معرفی آنها

اعلام شروع مناظره توسط رئیس جلسه

ساختار سخنرانی:

- طرح مسئله توسط تیم یکم (سخنران اول)
- طرح مسئله توسط تیم دوم (سخنران اول)
- ❖ زنگ پایان سخنرانی اول
- دفاع تیم یکم (سخنران دوم)
- دفاع تیم دوم (سخنران دوم)
- ❖ زنگ پایان سخنرانی دوم
- دفاع تیم یکم (سخنران اول)
- دفاع تیم دوم (سخنران اول)
- ❖ زنگ پایان سخنرانی سوم
- نتیجه گیری تیم یکم (سخنران دوم)
- نتیجه گیری تیم دوم (سخنران دوم)
- ❖ زنگ پایان مناظره
- اعلام خاتمه مسابقه توسط رئیس جلسه
- ۱۰-۱۵ دقیقه تنفس جهت اعلام نتیجه توسط هیات داوران
- اعلام رای هیات داوران و امتیازات و نام برنده توسط رئیس جلسه
- خاتمه مسابقه

بخش سوم: ضوابط علمی

ماده ۱۱: تعریف مفاهیم

۱۱-۱. **داور:** فردی است از اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها، مراکز و مؤسسات آموزش عالی کشور که با رعایت اخلاق، انصاف، بی‌طرفی و در چارچوب اصول علمی به ارزیابی عملکرد گروه‌های مناظره کننده می‌پردازد و بر اساس ضوابط تعیین شده در این آیین‌نامه و نیز آیین‌نامه برگزاری مسابقات، قضاوت خود را اعلام می‌کند.

۱۱-۲. **داوری:** فعالیتی که در آن گروهی از داوران، مسابقات را به صورت مستقیم نظاره می‌کنند و براساس معیارهای امتیازدهی بیان شده در آیین‌نامه، میان دو گروه شرکت‌کننده، به قضاوت می‌پردازند و امتیاز می‌دهند.

۱۱-۳. **هیئت داوران:** هیئتی است متشکل از سه داور که در هر مسابقه توسط کمیته داوری مسابقات برای داوری انتخاب می‌شوند. شایان ذکر است، در مرحله کشوری مسابقات، سه داور هیئت علمی و سه داور دانشجویی هیئت داوران را تشکیل می‌دهند. همچنین رأی رئیس جلسه بر اساس ضوابط و فرم مصوب بر امتیازدهی تأثیر خواهد گذاشت.

۱۱-۴. **هیئت داوران دانشجویی:** تعدادی از برندگان و برگزیدگان دوره‌های مختلف مسابقات مناظره که مسئولیت ارزیابی تیم‌های مناظره کننده را تنها براساس اصول و قواعد مناظره با توجه به فرم داوری دانشجویی به عهده دارد. در مسابقات، ۳ داور، اعضای هیئت داوران دانشجویی را تشکیل می‌دهند.

۱۱-۵. **داور نکته‌یاب:** یک عضو هیئت علمی است که بر اساس مباحث ارائه‌شده در مناظرات از سوی تیم‌ها، به طرح دو سوال از تیم‌ها (از هر تیم یک سوال) می‌پردازد. این داوری فقط در مسابقه فینال مرحله کشوری انجام می‌شود و ۲ داور نکته‌یاب این امر را برعهده دارند.

۱۱-۶. **رئیس هیئت داوران:** از میان هر هیئت داوری سه نفره، یک نفر به عنوان رئیس هیئت داوران مشخص می‌شود تا در صورت بروز مواردی نظیر تساوی امتیازات، اختلاف در زمان اجرای مسابقه، اعتراض گروه‌ها و ... مرجع تصمیم‌گیری و حل مسأله باشد.

ماده ۱۲: امتیازدهی

۱۲-۱. **امتیازدهی:** فعالیتی که هیئت داوران در هر مسابقه بر مبنای معیارهای بیان شده در آیین‌نامه انجام می‌دهند و شامل تکمیل فرم‌های داوری است.

۱۲-۲. **نحوه امتیازدهی:** حداکثر امتیازی که توسط یک تیم از هر داور هیات علمی کسب می‌شود ۱۴۰ امتیاز، از هر داور دانشجو ۶۰ امتیاز می‌باشد. لازم به ذکر است مسابقه فینال شامل داوری نکته‌یابی (POI) ۵۰ امتیاز می‌باشد.

۱۲-۳. معیارهای امتیازدهی:

- رعایت شرایط و ضوابط مندرج در آیین‌نامه مسابقات
- برنامه‌ریزی، هماهنگی و انسجام تیمی
- رعایت اخلاق مناظره علمی و احترام به آرا و نظرات مخالف

- طی کردن فرایندی علمی و مستدل از طرح مسئله تا نتیجه‌گیری
- فن بیان و رعایت نکات دستوری
- احاطه و اشراف نسبت به موضوع مورد بحث
- استفاده از چارچوب منطقی در بحث
- خلاقیت در طرح مسئله، تعاریف و نتیجه‌گیری در طول سخنرانی

ماده ۱۳: اعلام رأی

پس از تکمیل فرم‌های داوری توسط هیئت داوران، کمیته علمی و داوری به جمع‌بندی رأی داوران پرداخته و صورتجلسه را به تأیید داوران می‌رساند. پس از تأیید نتایج و صورتجلسه داوری توسط هیئت داوران، رأی آنها توسط رئیس جلسه اعلام می‌شود. رأی اعلام شده قطعی بوده و به هیچ وجه قابل اعتراض و تجدید نظر نخواهد بود. در صورت تشکیک در رأی اعلام شده، کمیته داوری دبیرخانه مجاز است مجدداً جمع‌بندی رأی هیئت داوری را بررسی کند. بنابراین پس از تکمیل صورتجلسه و اعلام رأی، داوران نمی‌توانند رأی خود را تغییر دهند.

ماده ۱۴: خط‌مشی‌های کلی داوری

۱. پرهیز از تعصب و جانبداری نسبت به افراد، گروه‌ها و نظرات
۲. برخورداری از تخصص لازم در زمینه داوری‌های علمی و متعهد به رعایت همه ضوابط علمی
۳. توجه ویژه به رعایت ساختار علمی و اخلاقی مناظره
۴. تصمیم‌گیری و اعلام رأی بر مبنای مفاد آئین‌نامه‌های اجرایی و داوری
۵. پرهیز اعضای هیئت داوران از مشورت و همفکری با یکدیگر در هنگام تکمیل فرم‌های داوری

ماده ۱۵: ویژگی‌ها و وظایف داوران

۱. داوران باید در یکی از رشته‌های دانشگاهی عضو هیئت علمی باشند. در غیر این صورت اشتهار داور به تخصص در رشته‌های علمی به تأیید کمیته داوران مدرک انتخاب خواهد بود.
۲. داوران نباید موضع تخصصی خود را در خصوص گزاره‌های مورد مناظره در داوری دخالت دهند.
۳. داوران موظفند نظرات خود را در طول مسابقه در برگه‌های داوری علامت‌زده و نظرات تکمیلی خود را یادداشت نمایند.
۴. داوران نباید قبل، حین و بعد از مسابقه، در خصوص گزاره و نحوه مناظره با گروه‌ها و داوری مسابقه گفتگو کنند.
۵. دبیر اجرایی مسابقات می‌تواند پس از اعلام رأی و در صورت لزوم، از یکی از داوران جهت تبیین موضوع مناظره و اصول و قواعد علمی مناظره دعوت به عمل آورد. این زمان به هیچ وجه نباید صرف نقد و مقایسه عملکرد گروه‌ها شود.
۶. داوران باید چنان بدون تعصب عمل کنند که گویی چیزی بیشتر از مناظره‌کنندگان نمی‌دانند.

۷. داوران موظفند اگر به هر دلیلی، نسبت به موضوع مسابقه گرایش و تعصب دارند و بیم آن دارند که این گرایش بر موضع گیری ایشان تاثیر بگذارد، از نشستن بر مسند داوری آن موضوع خودداری کنند.
۸. داوران موظفند نسبت به مناظره کنندگان و گروه‌ها حسن نیت داشته باشند.
۹. داوران باید از مشورت و تاثیرگذاری بر رأی یکدیگر پرهیز کنند.
۱۰. داوران موظفند در اعلام رای خود عملکرد فردی و گروهی مناظره کنندگان را در نظر بگیرند و امتیاز خود را بر اساس مجموع این عملکرد اعلام کنند و مجموع آنها را لحاظ کنند.
۱۱. تصمیم گیری و اعلام رأی، پس از بازبینی و تأیید اوراق امتیازدهی، توسط رییس هیئت داوران انجام می شود. (توضیح کامل این مورد در دستورالعمل فرم ارزیابی قابل مطالعه است).
۱۲. داوران باید از هرگونه اعتراض، اعلام نظر، تذکر یا پاسخ‌گویی به پرسش‌ها و... در حین مناظره خودداری کنند.
۱۳. داوران می‌توانند در صورت تذکر نسبت به روند اجرایی مناظره نظر خود را در برگه ویژه نگاشته و در پایان به رئیس جلسه بدهند. تصمیم گیری در خصوص اعمال تذکرات از اختیارات رئیس جلسه است.

ماده ۱۶: موارد لازم‌الاجرای داوری در مسابقات

۱. رئیس جلسه در ابتدای هر مناظره، داوران را معرفی خواهد کرد.
۲. داوران باید دست کم ۲۰ دقیقه پیش از زمان شروع مسابقات در محل حاضر شوند.
۳. کمیته داوری موظف است دست کم یک هفته پیش از شروع مسابقات، اسامی نهایی داوران و برنامه زمان‌بندی حضور آنها را به کمیته برگزاری اعلام کند.
۴. ضروری است در هر مسابقه، در ترکیب هیئت داوران حداقل ۲ نفر بر اساس آشنایی کلی آنها با موضوع مسابقه (گزاره) انتخاب شود. منظور از آشنایی کلی لزوماً مدرک تحصیلی یا ... در آن حوزه نیست.
۵. ضروری است کمیته داوری در انتخاب داوران، سوابق آنها در مسابقات پیشین را از نظر رعایت ضوابط داوری در نظر بگیرد.
۶. رعایت زمان‌بندی حضور، ضوابط داوری، جایگاه علمی.
۷. لازم است کمیته داوری بر اساس فرم اختصاصی، عملکرد داوران را ارزیابی کند.
۸. کمیته داوری موظف به تهیه پکیج آموزشی داوران است.
۹. به تشخیص کمیته داوری، پکیج آموزشی داوران باید یک هفته پیش از مسابقات در اختیار داوران قرار گیرد.
۱۰. کمیته اجرایی مسئول هماهنگی امور رفاهی داوران (حمل و نقل پذیرایی و ...) در طول مسابقه است.
۱۱. پاسخگویی به هر گونه اعتراض گروه‌ها به داوری تنها باید از محور دبیرخانه صورت بگیرد.
۱۲. داوران مراحل نهایی باید سابقه دست کم سه مسابقه را در کارنامه خود داشته باشند و در فرمهای ارزیابی کمیته داوری، بالاترین امتیازها را گرفته باشند. نتایج کلی محاسبه خواهد شد.
۱۳. کمیته داوری موظف است در انتخاب داوران، حتی‌المقدور کسانی را برگزیند که اشتهار به موافقت یا مخالفت با گزاره مسابقه نداشته باشند.

۱۴. کمیته داوری باید از ارائه اطلاعات گروه‌های مناظره کننده به داوران پیش از شروع مسابقه خودداری کند. کمیته داوری باید گزاره‌های مسابقه را پیش از مسابقه به داوران اعلام کند.
۱۵. کمیته داوری باید از ارائه اطلاعات داوران به گروه‌های مناظره کننده پیش از شروع مسابقه خودداری کند.
۱۶. واحدهای برگزار کننده مناظرات موظفاند ۷ روز پیش از برگزاری مسابقات، گزاره‌ها و مشخصات داوران (نام و نام خانوادگی، مؤسسه علمی متبوع و رزومه مختصری را جهت بررسی و تأیید به دبیرخانه ملی مسابقات ارائه دهند.
۱۷. رعایت تنوع در رشته علمی و مؤسسه علمی - آموزشی متبوع داوران ضروری است.
۱۸. رئیس جلسه بر اساس عدم رعایت ضوابط و مقررات اجرایی در قالب فرم مشخص از گروه‌های مناظره کننده امتیاز کسر خواهد کرد. این امتیاز در نتایج کلی محاسبه خواهد شد.
۱۹. داوران، صرف نظر از امتیازی که به معیارها می‌دهند، باید نظر کلی خود را درباره تیم برنده در انتهای فرم درج کنند.
۲۰. داوران باید به همه موارد مندرج در فرم داوری رأی دهند.

ماده ۱۷: معیارهای امتیازدهی

- ۱- رعایت شرایط و ضوابط مندرج در آئین‌نامه
- ۲- برنامه‌ریزی و هماهنگی و انسجام گروهی
 - ۱-۲- انسجام مطالب و پایایی مطالب مطرح شده
 - ۲-۲- قابل تمیز بودن رئوس، سرفصل‌ها و جزئیات مباحث مطرح شده توسط گروه‌ها
 - ۳-۲- حمایت و پشتیبانی اعضای گروه از یکدیگر (شایسته است که استدلال‌های هر سخنران در امتداد استدلال‌های هم‌گروهی خود باشد).
۳. رعایت اخلاق مناظره علمی و احترام به آراء و نظرات مخالف
 - ۱-۳- حفظ حرمت اشخاص، وزانت و متانت ادبی
 - ۲-۳- برقراری ارتباط صحیح
 - ۳-۳- رعایت صراحت و صداقت
 - ۴-۳- دوری از تعصب و القاء نظرات و عقاید
 - ۵-۳- استفاده از گزاره‌های منطقی، اصول و مبانی تجربه شده و علمی (توجه به هست‌ها و نیست‌ها، نه بایدها و نبایدها)

۴. توجه و رعایت فرایندهای علمی، منطقی و مستدل از طرح مسأله تا نتیجه‌گیری

- ۱-۴- اجتناب از تعدد و پراکندگی مبانی نظری قابل استفاده در سخنرانی‌ها
- ۲-۴- انتخاب سبک مناسب مناظره و سیر منطقی گسترش مفاهیم
- ۳-۴- تحقیق و پژوهش در ارتباط با موضوع و جمع‌آوری و استناد به اسناد و مدارک معتبر

- ۴-۴- به کارگیری انواع برهان‌های علمی و خودداری از اشکال و دلایل غیرعلمی و عامه‌پسند
- ۴-۵- انتخاب روش مناسب جهت مناظره متناسب با موضوع و توانایی افراد
- ۴-۶- استفاده از منابع روزآمد، معتبر و پرهیز از سوءاستفاده و بزرگ‌نمایی منابع و مأخذ

۵. فن بیان و رعایت نکات دستوری

- ۵-۱- رعایت دستور زبان فارسی و به کارگیری لغات سره
- ۵-۲- پرهیز از طولانی‌کردن و کوتاه‌کردن سخن به شکل غیرمتعارف
- ۵-۳- پرهیز از به کارگیری اصطلاحات غیرفنی و غیرتخصصی مناظره‌کنندگان
- ۵-۴- پرهیز از کلی‌گویی و ادعاهای نامعتبر و بی‌پایه نظیر: گفته شده... می‌گویند...

۶. احاطه و اشراف نسبت به موضوع مورد بحث

- ۶-۱- جامعیت، ژرف‌اندیشی و انعطاف در تحلیل علل مسائل و پاسخ‌گویی به سؤالات
- ۶-۲- شناخت مسأله و چگونگی طرح آن و پرداختن به نظریات موجود در ارتباط با مسأله
- ۶-۳- به روز بودن مسائل و مباحث مطرح شده
- ۶-۴- ارجاع به مسائل تاریخی و منطقی

۷. خلاقیت در طرح مسأله، سؤالات، تعاریف و نتیجه‌گیری سخنرانی‌ها

- ۷-۱- قابل استفاده بودن مطالب برای جامعه دانشجویان
- ۷-۲- ایراد سخنرانی‌های دارای ویژگی‌های اطلاع‌رسانی، آگاهی‌بخشی و آموزشی
- ۷-۳- نوآوری در مفاهیم و توجه به مصادیق تازه و بدیع
- ۷-۴- استناد به منابع و اسناد معتبر

ماده ۱۸. ضوابط تنظیم گزاره‌ها

- ۱۸-۱. **تعریف گزاره:** گزاره عبارت است از جمله‌ای خبری که مناظره حول آن شکل می‌گیرد و چارچوب مناظره را مشخص می‌کند.
- ۱۸-۲. انتخاب «گزاره» از اساسی‌ترین وظایف شورای علمی مسابقات است. این شورا موظف است فهرست کاملی از گزاره‌های هر دوره را حداکثر ۳۰ روز پیش از شروع مسابقات تصویب و اعلام نماید.
- ۱۸-۳. محورهای کلی گزاره‌ها، به پیشنهاد شورای علمی و تصویب شورای سیاست‌گذاری تعیین می‌شود. منظور از محورها، مقولات کلی هستند که گزاره‌ها بر مبنای آنها تدوین خواهد شد. مانند: اقتصاد، سیاست، سلامت، بهداشت روانی و ...
- ۱۸-۴. در نگارش گزاره‌ها باید موارد زیر رعایت شود:

- قالب جمله، خبری باشد (مثال صحیح: واردات کالا سبب ارتقای کیفیت تولیدات داخلی می شود مثال غلط: آیا واردات کالا سبب ارتقای کیفیت تولیدات داخلی نمی شود؟)
 - گزاره نباید چنان تخصصی باشد که قابلیت بحث عمومی را از دست بدهد و برای مخاطب عام قابل درک نباشد (مثال صحیح: توسعه اقتصادی بر توسعه سیاسی کشور مقدم است. مثال غلط: از نقطه نظر کینزین ها توسعه اقتصادی نسبت به توسعه سیاسی رسیدن به توسعه پایدار را تسریع می بخشد)؛
 - گزاره باید قابلیت بحث دوسویه (مخالفت یا موافقت) داشته باشند؛
 - گزاره نباید انتزاعی باشد و ترجیحاً به مسائل روز و بومی بپردازد (مثال صحیح: انتخاب ترامپ در آمریکا در مناسبات بین المللی به نفع ایران است. مثال غلط: کمال گرایی مثبت و منفی با حل مسائل شناختی رابطه مستقیم دارد).
- ۱۸-۵. توصیه می شود در مسابقات منطقه ای و استانی، گزاره هایی مورد استفاده قرار گیرد که به مسائل بومی آن منطقه یا استان مربوط است.

ضمایم، فرم ها و جدول ها

یک) راهنمای داوران

ضمن تشکر از حضور جناب عالی در تیم داوری مرحله کشوری ششمین دوره مسابقات مناظره، جهت حصول نتیجه بهتر خواهشمندیم در فرآیند داوری مناظره به نکات زیر توجه فرمایید.

۱. داوری تیم های هر مسابقه، فارغ از هرگونه ذهنیتی انجام شود، با بی طرفی کامل و براساس آنچه در همان مسابقه دیده می شود.
۲. در جریان مسابقه برگه های سفید یادداشت برداری به هر داور داده می شود که به دلیل طولانی بودن مسابقه و داشتن قضاوت بهتر و منصفانه تر، پیشنهاد می شود از آن ها برای یادداشت برداری استفاده نمایید.
۳. به دلیل نظم و فشردگی مسابقات و هماهنگی های قبل از هر مسابقه، خواهشمندیم ۱۵ دقیقه قبل از ساعت اعلام شده در محل برگزاری حضور داشته باشید. توجه داشته باشید برای شروع هر مسابقه حضور هر ۳ داور محترم الزامی می باشد.
۴. برای جلوگیری از هرگونه تشنج و سوء تفاهم، داوران از هرگونه صحبت با شرکت کنندگان بپرهیزند. توجه داشته باشید شرکت کنندگان از نحوه امتیازدهی و ریز نمرات به هیچ عنوان نباید اطلاع پیدا کنند.
۵. دعوت از هر استاد برای داوری، به واسطه دانش و توانایی های شخص ایشان می باشد؛ بنابراین برای امتیاز دادن بعد هر مسابقه با داوران دیگر مشورت نشود که استقلال رأی هر داور حفظ شود.
۶. فرم داوری که در اختیار داوران محترم قرار می گیرد دارای شاخص های متعدد برای قضاوت می باشد. توجه شود برای قضاوت به هر شاخص به طور جداگانه نمره داده شود و رأی کلی به یک مناظره داده نشود.

۷. در هر مسابقه دو تیم شرکت کننده نسبت به یکدیگر مقایسه شوند؛ به مسابقات و تیم‌های دیگر برای ارزیابی توجه نشود.
۸. مسابقات ملی مناظره فرصتی برای یادگیری می‌باشد، بنابراین به توانایی تیم‌ها در استدلال و بیان آن توجه شود؛ حق و باطل بودن مواضع تأثیری در داوری‌ها نداشته باشد.
۹. قبل از شروع مسابقات، گزاره‌ها در اختیار داوران قرار می‌گیرد که در صورت داشتن هرگونه ملاحظه‌ای مسئولان برگزاری را در جریان نظرات خود قرار دهند.
۱۰. اگر در مسابقه‌ای گزاره دارای ابهام می‌باشد، این مورد در ارزیابی استدلال تیم‌ها مدنظر قرار داده شود.
۱۱. قبل از شروع مسابقه فرم چکیده که توسط تیم‌های شرکت کننده تکمیل شده است در اختیار داوران قرار می‌گیرد. پیشنهاد می‌شود برای آشنایی با اعضای تیم و اطلاع از خلاصه مواضع و استدلال‌ها و نیز منابع مورد استفاده، آن را با دقت مطالعه بفرمایید.